

INFORMACJA z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkowie za rok 2016

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości. Wspiera osoby i rodziny umożliwiając im zaspokojenie niezbędnych potrzeb i życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmowane działania mają zmierzać do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie Wyszków realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie.

Struktura organizacyjna Ośrodka Pomocy Społecznej:

1. Dyrektor

2. Dział Księgowości

3. Sekcja Świadczeń

4. Dział pomocy środowiskowej i usług

- Starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator
- Stanowiska d/s pomocy środowiskowej
- klub integracji społecznej
- stanowiska ds. usług opiekuńczych
- stanowiska ds. specjalistycznych usług opiekuńczych

5. Dział Świadczeń Rodzinnych – ul. Kościuszki 54

6. Dom Dziennego Pobytu „SENIOR” – ul. 3 Maja 18

7. Punkt Informacji Obywatelskiej

8. Świetlica Środowiskowa w Skuszewie

9. Samodzielne stanowiska pracy

Na dzień 31.12.2016r. ogółem w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 53 osoby w tym:

- 31 osób - pomoc społeczna,
- 2 osoby - Dom Dziennego Pobytu SENIOR,
- 5 osób - usługi specjalistyczne,
- 11 osób - Dział Świadczeń Rodzinnych,
- 4 osoby - prace interwencyjne.

Pracownicy stale dbają o podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i kursach. W 2016 roku Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskał dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W ramach umów zostało zrealizowanych **10 kursów** dla **12 pracowników**. Łączna kwota kształcenia ustawicznego wyniosła 12 463 zł, w tym dofinansowanie z Funduszu Pracy – **9 970,40 zł**, wkład własny – **2 492,60 zł**. Pracownicy korzystają głównie z bezpłatnych szkoleń skierowanych do podmiotów zajmujących się pomocą społeczną.

POMOC SPOŁECZNA

Prawo do świadczeń finansowych z pomocy społecznej osoba lub rodzina nabywa gdy dochód miesięczny netto nie przekracza kryterium dochodowego, przy jednoczesnym wystąpieniu jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.) lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Powody kwalifikujące do udzielenia pomocy społecznej:

- ubóstwo,
- sieroctwo,
- bezdomność,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizm lub narkomania,
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa,
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z art. 8 ust. 1 przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **634,00 zł** zwanej dalej „kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej”,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **514,00 zł** zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”.
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej „kryterium dochodowym rodziny”.

Planując działania w zakresie polityki społecznej na terenie gminy należy brać pod uwagę n/w czynniki:

- możliwości finansowe gminy w zakresie realizacji zadań lokalnej polityki społecznej,
- występujące bezrobocie,
- demografię,
- zgodność działań ze strategią rozwoju gminy

BEZROBOCIE

Stopa bezrobocia w powiecie wyszkowskim na dzień 30.11.2016r. – 7,1% (w 2015r. – 8,5%), natomiast w województwie mazowieckim na dzień 31.12.2016 r. – 7,2% (w 2015r. – 8,4%), a w kraju na koniec grudnia 2016r. stopa bezrobocia wynosiła 8,3% (w 2015r. – 9,8%).

Dane dotyczące zjawiska bezrobocia na terenie powiatu wyszkowskiego i gminy Wyszaków wg Powiatowego Urzędu Pracy w Wyszkanie:

	Powiat	Gmina*	Kobiet w Gminie Wyszaków*
Stopa bezrobocia	7,1%** (koniec listopada)	-	-
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	2103	1162	571
Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	368	210	111

Dane: PUP w Wyszkanie

*dane szacunkowe

** dane GUS

Struktura wiekowa bezrobotnych				
Przedział wiekowy	Powiat	W tym kobiety	Gmina*	W tym kobiety*
18 - 24	396	202	184	95
25 - 34	611	367	344	193
35 - 44	368	186	195	102
45 - 54	362	142	216	102
55 - 59	230	89	134	56
60 i więcej	136	26	87	21

Dane: PUP w Wyszkanie

* dane szacunkowe

Poziom wykształcenia zarejestrowanych	Powiat	Gmina*
Wyższe	229	152
Policealne i średnie zawodowe	503	272
Średnie ogólnokształcące	255	132
Zasadnicze zawodowe	535	306
Gimnazjalne i poniżej	581	300

Dane: PUP w Wyszkowie

*dane szacunkowe

Czas pozostawania bez pracy	Powiat	Gmina*
Do 1 m-ca	257	147
1 - 3 m-cy	531	285
3 - 6 m-cy	379	223
6 - 12 m-cy	351	191
12 - 24 m-cy	321	176
Powyżej 24 m-cy	264	140

Dane: PUP w Wyszkowie

*dane szacunkowe

Zarejestrowani niepełnosprawni bezrobotni	Powiat	Gmina*
Ogółem	118	74
W tym kobiet	53	34

Dane: PUP w Wyszkowie

*dane szacunkowe

Ilość bezrobotnych uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu	Powiat	Gmina Wyszków
Prace interwencyjne	222	97
Roboty publiczne	38	7
Szkolenia	57	31
<i>w tym bony szkoleniowe</i>	7	4
Staże	501	236
Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	93	60
Prace społecznie użyteczne	114	59
<i>w tym ramach PAI</i>	4	4
Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	47	33
Dodatki aktywizacyjne	152	98
Studia podyplomowe	0	0
Bony stażowe	0	0
Dofinansowanie wynagrodzenia za bezrobotnych po 50 roku życia	17	11
Bon na zasiedlenie	4	1
Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanego/ych bezrobotnego/ych do 30 roku życia	160	79

Dane: PUP w Wyszkowie

Z w/w danych wynika, że w 2016r. w stosunku do roku 2015 stopa bezrobocia zmniejszyła się w powiecie wyszkowskim o 1,4 %. Liczba osób bezrobotnych w powiecie zmniejszyła się o 386 osób, natomiast w gminie o 153 osoby.

W stosunku do danych statystycznych z 2015r. w gminie Wyszków odnotować można spadek zarejestrowanych osób bezrobotnych w każdym przedziale wiekowym z wyjątkiem przedziału wiekowego 60 lat i więcej, ale największy spadek nastąpił w przedziale wiekowym 18-24 o 56 osób, w przedziale wiekowym 55-59 o 44 osoby oraz przedziale 35-44 o 42 osoby. Najniższy spadek osób bezrobotnych nastąpił w przedziale wiekowym 25-34 lata, bo o 6 osób. W przedziale 60 lat i więcej nastąpił wzrost o 14 osób bezrobotnych.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia osób bezrobotnych w 2016r., największy spadek w stosunku do roku 2015 zanotowano w grupie bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym o 73 osoby. Z wykształceniem zasadniczym zawodowym o 30 osób, gimnazjalnym i niższym o 29 osób a z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 18 osób. Najliczniejszą grupę stanowią osoby bezrobotne z wykształceniem zasadniczym zawodowym i gimnazjalnym i niższym.

Powiatowy Urząd Pracy odnotował najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie Wyszków, którzy pozostają bez pracy od 3 do 6 miesięcy – 285 osób.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych w gminie Wyszków spadła o 22 osoby w stosunku do 2015 r.

W 2016r. z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w gminie Wyszków skorzystało łącznie 712 osób, o 266 osób mniej niż w 2015r. W 2016 roku wprowadzono nowe aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu: bony na zasiedlenie z których skorzystała 1 osoba bezrobotna oraz refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia – 79 osób.

Powyższe dane przekładają się bezpośrednio na ilość osób potrzebujących pomocy głównie finansowej i nie tylko, z tutejszego ośrodka. Należy zaznaczyć, iż wiele osób wnioskujących o pomoc w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkwie nie jest zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z różnych przyczyn, np. utrata statusu osoby bezrobotnej z powodu nie stawienia się w wyznaczonym terminie i nie powiadomienia w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa. Pracownicy OPS dokładają wszelkich starań by zmotywować mieszkańców Gminy Wyszków, którzy korzystają z pomocy społecznej do zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy i aktywnego poszukiwania pracy.

DEMOGRAFIA

Dane demograficzne gminy Wyszków. Stan na dzień 31.12.2016r. wg danych Urzędu Miejskiego w Wyszkwie – ujęto również osoby tymczasowo zameldowane:

	MIASTO	WIEŚ	OGÓLEM
Ilość mieszkańców	26 973	12 290	39 263
w tym: kobiety	14042	6 075	20 117
mężczyźni	12931	6 215	19 146
w tym:			
Ilość dzieci w wieku 0-6 lat	2 152	1 086	3 238 (8,25%)
w tym: dziewczęta	1 035	495	1 530

chłopcy	1 117	591	1 708
Ilość dzieci w wieku 7-15 lat	2 479	1 293	3 772 (9,60%)
w tym: dziewczęta	1 220	581	1 801
chłopcy	1 259	712	1 971
Ilość dzieci w wieku 16-18 lat	895	511	1 406 (3,58%)
w tym: dziewczęta	461	248	709
chłopcy	434	263	697
Ilość osób w wieku produk.	17 074	7 661	24 735 (63%)
w tym: kobiety /do 60 r.ż./	8 286	3 547	11 833
mężczyźni /do 65 r.ż./	8 788	4 114	12 902
Ilość osób w wieku poprod.	4 373	1 739	6 112 (15,57%)
w tym: kobiety /po 60 r.ż./	3 040	1 204	4 244
mężczyźni /po 65 r.ż./	1 333	535	1 868
w tym:			
- ilość osób w wieku 70-79 l.	1 476	622	2 098
w tym: kobiety	859	380	1 239
mężczyźni	617	242	859
- ilość osób w wieku 80-89 l.	639	373	1 012
w tym: kobiety	432	266	698
mężczyźni	207	107	314
- ilość osób w wieku 90-94 l.	61	49	110
w tym: kobiety	46	46	92
mężczyźni	15	3	18
- ilość osób w wieku 95-99 l.	12	10	22
w tym: kobiety	10	8	18
mężczyźni	2	2	4
- ilość osób powyżej 100 lat	2	1	3
w tym: kobiety	2	1	3
mężczyźni	0	0	0

W roku 2016 r. urodziło się 477 dzieci, zmarło natomiast 311 mieszkańców gminy Wyszków – przyrost naturalny wyniósł 166.

Z analizy struktury demograficznej wynika, że:

- 1) w stosunku do roku 2015 zwiększyła się liczba osób zamieszkujących gminę Wyszków o 156 osób (spadek liczby mieszkańców miasta o 60 osób, natomiast wzrosła liczba mieszkańców wsi o 216 osób).
- 2) w stosunku do roku 2015 zmniejszyła się o 5 ilość dzieci w wieku 0 - 6 lat
- 3) w stosunku do roku 2015 zwiększyła się o 57 ilość dzieci w wieku 7 - 15 lat
- 4) w stosunku do roku 2015 zmniejszyła się o 33 ilość dzieci w wieku 16-18 lat
- 5) w stosunku do roku 2015 zmniejszyła się liczba osób w wieku produkcyjnym o 171 osób
- 6) w stosunku do roku 2015 wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym o 308 osób

W strukturze demograficznej mieszkańców gminy widać systematyczny proces starzenia się społeczeństwa. Osoby w wieku poprodukcyjnym, szczególnie po 70 roku życia (w tym

zdecydowana przewaga kobiet samotnych), to najczęściej klienci Ośrodka Pomocy Społecznej, oczekujący szeroko rozumianych usług tj. usług opiekuńczych, usług socjalnych, organizacji czasu wolnego poprzez możliwość uczestnictwa w zajęciach Domu Dziennego Pobytu, rozwoju Klubów Seniora, wsparcia emocjonalnego, pomocy wolontariuszy itp.

Struktura podopiecznych ze względu na problem występujący w rodzinie

Liczba środowisk, którym przyznano świadczenie finansowe z pomocy społecznej

	rok 2016 – 917	/rok 2015 - 989/
w tym:		
➤ ubóstwo	591	/584/
➤ bezrobocie	278	/341/
➤ potrzeba ochrony macierzyństwa	59	/57/
➤ długotrwała choroba	404	/394/
➤ bezradność w sprawach opiekuń.- wychow.	186	/202/
w tym: rodziny wielodzietne	52	/65/
rodziny niepełne	119	/124/
➤ niepełnosprawność	427	/440/
➤ alkoholizm	43	/55/
➤ inne	55	/63/

W/w dane nie sumują się, w rodzinach występuje jednocześnie wiele dysfunkcji – bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, samotne macierzyństwo itp. W tym zestawieniu został określony główny problem rodziny. Jak wynika z analiz najliczniejszą grupą klientów są rodziny z problemem ubóstwa (do takich rodzin zaliczamy rodziny, w których dochód na osobę w rodzinie jest poniżej lub równy kryterium dochodowemu), drugim poważnym problemem jest niepełnosprawność, kolejnym – długotrwała choroba i bezrobocie.

Ogółem w 2016 r. pomocą społeczną zostało objętych **1 158 rodzin** (środowisk) tj. w formie pomocy finansowej, pomocy niefinansowej i pracy socjalnej.

Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w 2016 roku.

Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w 2016 roku ogółem –	40 466 874 zł
/rok 2015 – 17 321 502 zł/, w tym:	
1. pomoc społeczna ogółem	6 549 568 zł
w tym:	
zadania własne finansowane ze środków gminy	3 804 856 zł
środki gminy na funkcjonowanie DŚR	49 223 zł
2. Dział Świadczeń Rodzinnych	13 022 201 zł
3. Świadczenie wychowawcze 500+	20 895 105 zł

ZADANIA ZLECONE GMINY

Realizacja zadań zleconych ze środków finansowych wojewody w 2016 roku

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość środowisk	Kwota	Rok 2015 Ilość środ./ kwota w zł
1.	Usługi specjalistyczne	47	179 993	42/158 997
2.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych i zasiłku dla opiekuna	117	119 811	95/95 276
3.	Pomoc przyznana cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP	2	1 974	2/4 270
OGÓLEM			301 778	258 543

ZADANIA WŁASNE GMINY

Realizacja zadań własnych ze środków finansowych gminy w 2016 roku

Lp	Rodzaj świadczenia	Ilość środowisk	Kwota w zł
1.	Świadczenia z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” dożywianie + zasiłek celowy na zakup art. spożywczych + pomoc rzeczowa (talony). Ogółem w tym:	480 rodzin	236 074
	1. dzieci objęte dożywianiem (posiłki)	207 rodzin/391 dzieci	131 920
	2. osoby dorosłe objęte dożywianiem (posiłki)	72 rodziny/73 osoby	39 622
	3. w formie zasiłku celowego	295 rodzin	49 145
	4. pomoc rzeczowa (talony)	43 rodziny	4 910
	5. zakup naczyń jednorazowych	-	5 483
	6. posiłki V.2 (bez decyzji)	19 dzieci	4 994
2.	posiłki (poza programem - ponad 150% kryterium dochodowego)		89 161
	1. dzieci objęte dożywianiem	49 rodzin/74 dzieci	50 013
	2. osoby dorosłe objęte dożywianiem	27 rodziny/27 osób	39 148
3.	usługi opiekuńcze	148	712 532
4.	zdarzenie losowe	1	1 000
5.	sprawienie pogrzebu	1	3 006
6.	schronienie	18	61 564
7.	wypoczynek	32 rodziny / 38 dzieci	25 650
8.	zasiłki celowe np. na żywność, leki, zakup odzieży, dojazdy celem poszukiwania pracy, wyposażenie dzieci do szkoły, dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, inne pilne potrzeby + zasiłek specjalny + pomoc rzeczowa	321 rodzin/660 osób	100 795
9.	zasiłki okresowe ze środków własnych gminy	11 osób	1 697
10.	odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	23 osoby	442 780

11.	asystent rodziny	43 rodziny (4 rodziny finansowane wyłącznie ze środków własnych)	46 031
12.	koszt pobytu dziecka w pieczy zastępczej	30 dzieci	189 941
13.	pozostała działalność w tym:		
	- prace społecznie użyteczne(w tym w ramach PAI)	59 osób	142 228
	- Świetlica Środowiskowa w Skuszewie	29dzieci /17osób dorosłych	5 677
	OGÓŁEM – zadania własne	-	2 058 136

Średnia kwota zasiłku celowego wyniosła ok. 278 zł (poza pomocą obiadową, wypoczynkiem i sprawieniem pogrzebu), w roku 2015 – 226,40 zł.

W 2016r. **średni miesięczny koszt** ponoszony przez gminę za pobyt jednej osoby w domu pomocy społecznej wyniósł **1 604 zł**, w 2015r. – 1 576 zł.

Realizacja zadań własnych ze środków finansowych wojewody w 2016 roku

Lp	Nazwa świadczenia	Liczba środowisk	Kwota	Rok 2015 ilość środ./kwota w zł
1.	zasiłek stały	237	1 292 610	264/1 240 477
2.	zasiłek okresowy	93	85 000	87/86 519
3.	składka zdrowotna od zasiłków stałych	219	109 267	234/105 286
4.	Asystent rodziny	43	46 129	47/38 844
5.	Zasiłki celowe(zdarzenie klęskowe)	0	0	4/24 000
	OGÓŁEM środki wojewody		1 533 006	1 495 126

POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA

	Zadania własne finansowane przez gminę w zł	Zadania własne gminy finansowane przez wojewodę w zł
• dożywianie dzieci	131 920	207 405
• dożywianie osób dorosłych	39 622	57 486
• zasiłki celowe na dożywianie	49 145	84 263
• zakup naczyń jednorazowych	5 483	0
• pomoc rzeczowa	4 910	4 950
• posiłki V.2 (bez decyzji)	4 994	0
	-----	-----
Koszt programu ogółem – 590 178 zł	236 074	354 104
Koszt programu w 2015r. ogółem 490 674 zł	(2015r.- 198 674)	(2015r. - 292 000)

Środki finansowe w ramach realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przeznaczone były na dożywianie dzieci oraz osób dorosłych - samotnych, niepełnosprawnych itp. Środki te zabezpieczyły wszystkie potrzeby gminy w tym zakresie.

Proporcje finansowania programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynosiły 40% gmina Wyszków, 60% wojewoda mazowiecki.

Kryterium dochodowe kwalifikujące do bezpłatnych posiłków w ramach programu:

- na osobę w rodzinie - 771,00 zł netto miesięcznie
- na osobę samotnie gospodarującą - 951,00 zł netto miesięcznie

W wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego przygotowania i dostarczania obiadów dla dzieci w wieku szkolnym i dorosłych objętych wsparciem Gminy Wyszków, zawarto umowy z firmą PPHU „Mleks” Sp. z o.o. Zgodnie z pierwszą umową w okresie od 01.01.2016 do 31.03.2016 cena 1 obiadu dla dzieci wynosiła 8,23 zł brutto, cena 1 obiadu dla dorosłych wynosiła 8,74 zł brutto, cena za 1 komplet naczyń jednorazowych wynosiła 0,41 zł brutto. Zgodnie z drugą umową w okresie od 01.04.2016r. do 31.12.2016r. cena 1 obiadu dla dzieci wynosiła 7,50 zł brutto, cena 1 obiadu dla dorosłych wynosiła 8,00 zł brutto, cena 1 kompletu naczyń jednorazowych wynosiła 0,41 zł.

REALIZACJA USŁUG OPIEKUŃCZYCH

Na terenie gminy Wyszków w 2016r. usługi opiekuńcze wykonywane były przez Stowarzyszenie Ważna Róża, z siedzibą Deskurów 40, 07-201 Wyszków, wyłonione w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Koszt jednej godziny usług był zróżnicowany ze względu na rodzaj wykonywanych czynności i wynosił :

- **usługi gospodarcze – 12 zł/godz.** - obejmują czynności związane z utrzymaniem w czystości pomieszczeń, przygotowaniem posiłków, organizowaniem opieki medycznej, załatwianiem bieżących spraw (np. zakupy, regulowanie płatności) itp. **(2015r. – 9,20 zł/godz.)**
- **usługi pielęgnacyjne – 13 zł/godz.** - obejmują czynności bezpośrednio związane z pielęgnacją chorego tj. pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, zmiana bielizny osobistej i pościelowej, przygotowanie posiłku i karmienie, organizowanie opieki medycznej itp. **(2015r. – 9,40 zł/godz.)**

Z usług opiekuńczych w 2016r. skorzystało ogółem 148 osób /w 2015 r. -148 osób/

w tym: osoby samotne - 129
osoby w rodzinie - 19 (w tym: usługi w rodzinie wielodzietnej – 6-ro dzieci).

Liczba osób korzystających z usług gospodarczych 120

Liczba osób korzystających z usług pielęgnacyjnych - 28

Jak wynika z powyższego, usługami objęte były przede wszystkim osoby samotne, niezdolne do samodzielnej egzystencji, które z powodu wieku, stanu zdrowia wymagają pomocy osób drugich.

Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły częściową odpłatność lub korzystały z niej nieodpłatnie w zależności od posiadanego dochodu.

- nieodpłatnie - 89osób
- odpłatnie - 59 osób

Ogólny koszt usług wyniósł – **712 532,00 zł**, odpłatność od podopiecznych – **41 189,50 zł**.
(rok 2015 – 619 392,60 zł, odpłatność – 40 853,34 zł).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze – zadania zlecone

Pomoc skierowana była do osób z zaburzeniami psychicznymi tj. osób chorych psychicznie, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z autyzmem.

Liczba osób korzystających w 2016r. - **47 osób** (2015r. 42 osoby), w tym:

- 6 osób z chorobą psychiczną (2015r. 9 osób)
- 20 osób z niepełnosprawnością intelektualną (2015r. 16 osób)
- 21 osób z autyzmem (2015r. 17 osób)

w tym:

- 12 osób pełnoletnich (2015r. 14 osób)
- 35 dzieci (2015r. 28 dzieci)

Liczba godzin wypracowanych w ramach terapii **6 021** (2015r. 6 153).

Koszt realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych wyniósł **179 992,88 zł** (2015r. 158 996,63 zł).

PUNKT INFORMACJI OBYWATELSKIEJ

W ramach działalności punktu informacji obywatelskiej, osoby z naszej gminy mogły skorzystać z bezpłatnych porad: prawnika, psychologa, pedagoga i pracownika socjalnego.

W 2016r. z tej formy pomocy skorzystało:

- prawnik	-	170 rodzin
- psycholog	-	120 rodzin
- pracownik socjalny	-	1 158 rodzin

Jest to forma działalności Ośrodka Pomocy Społecznej, którą w przyszłości należy rozwijać poprzez nowe poradnictwa.

DZIAŁANIA PROWADZONE W ŚRODOWISKU LOKALNYM W 2016r.

W 2016r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku był animatorem i koordynatorem wydarzeń organizowanych na rzecz społeczności lokalnej mających na celu integrację, edukację i mobilizowanie do działania społeczności lokalnej naszej gminy. Wydarzenia te realizowane były w ramach pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszku, Domu Dziennego Pobytu „Senior” oraz Świetlicy Środowiskowej w Skuszeniu.

Ośrodek Pomocy Społecznej był inicjatorem partnerstwa formalnego i nieformalnego, powstałego na okoliczność organizowania różnych wydarzeń i realizowania projektów. Pracując w środowisku lokalnym współpracował z wieloma instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami, fundacjami, sponsorami. W każdym kolejnym roku angażowani są nowi partnerzy do realizacji projektów i pozyskiwani są nowi sponsorzy.

Ważniejsze inicjatywy współorganizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku to:

- luty 2016r. Integracyjny Bal Karnawałowy dla dzieci „Roztańczony Karnawał”, Restauracja Baśniowa,
- maj 2016r. Uroczyste Obchody „Dnia Matki”,
- wrzesień 2016 r. Piknik „ Aktywna Rodzina” Skuszew,

- grudzień 2016r. spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, spotkanie wigilijne.
- grudzień 2016r. spotkanie wigilijne dla dzieci i rodziców w Restauracji „Baśniowa”,
- grudzień 2016r. spotkanie Wigilijne dla osób samotnych w parafii św. Idziego.

W 2006 roku pracownicy ośrodka pomocy społecznej założyli Stowarzyszenie „Promenada”, aby pozyskiwać fundusze zewnętrzne na realizację zadań statutowych. Stowarzyszenie „Promenada” realizuje od 2008r. Program Stypendialny „Talenty Wyszkowa”. Celem programu jest pomoc stypendialna dla zdolnej, dobrze uczącej się młodzieży, znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej. Stypendia mają charakter motywujący do osiągnięcia wyższych wyników w nauce, rozwijania zainteresowań i pasji. Wybrani stypendyści oprócz osiągnięcia bardzo dobrych wyników w nauce wyróżniają się szczególnie osiągnięciami, aktywnie uczestniczą w życiu społecznym.

W roku szkolnym 2016/2017 na realizację programu przeznaczono 30 000 zł., z czego 15 000 zł. przekazała Fundacja Batorego. Pozostała kwota pochodzi z darowizn od indywidualnych sponsorów oraz z zabawy fantowej i innych zbiórek, organizowanych przez Stowarzyszenie Promenada i Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie. Komisja kwalifikacyjna przyznała 27 stypendiów po 100 zł miesięcznie przez okres 10 miesięcy roku szkolnego. O stypendia ubiegało się 29 osób, 2 osoby z najniższą liczbą punktów nie otrzymało dofinansowania z powodu braku środków finansowych.

W 2016 roku kierując się potrzebami mieszkańców Gminy Wyszaków, Stowarzyszenie „Promenada” dzięki wsparciu finansowemu Gminy Wyszaków, realizowało projekt „Taniec radością życia”, skierowany do 20 osób starszych. Celem głównym projektu była aktywizacja osób „Złotego wieku” poprzez aktywne spędzenie wolnego czasu. Zostały zrealizowane 40 godzinne warsztaty tańca towarzyskiego połączone z popularyzacją wiedzy o tańcu. Taniec stał się doskonałą formą terapii dla osób, które różnych powodów borykają się z poczuciem wykluczenia społecznego. Realizacja projektu umożliwiła seniorom atrakcyjne spędzenie czasu wolnego oraz wpłynęła na poprawę kondycji fizycznej i psychicznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie kolejny rok integruje dzieci z gminy Wyszaków poprzez zaproszenie ich do wspólnej zabawy karnawałowej i integracji poprzez taniec. W 2016r. z takiego zaproszenia skorzystały dzieci ze Świątlicy „Słoneczna” w Wyszkanie, dzieci z Ogniska Wychowawczego TPD w Wyszkanie i inne dzieci z gminy Wyszaków, które wzięły udział w **Integracyjnym Balu Karnawałowym „Roztańczony karnawał”** zorganizowanym w **Restauracji Baśniowa** w dniu **02.02.2016r.** W balu uczestniczyło ponad 120 dzieci, którym towarzyszyli również rodzice i opiekunowie. Nowym partnerem, którego pozyskał OPS w realizacji tego wydarzenia w 2016r. było Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik” w Wyszkanie. Młodzież z tej szkoły zrzeszona w wolontariacie po poczęstunku sponsorowanym przez Restaurację „Baśniowa” porwała uczestników balu do „**Roztańczonego Pociągu**”, którego konduktor obwoził dzieci po całym świecie zapoznając z charakterystycznymi dla danego kraju tańcami, a na końcowej stacji pociąg zajechał do Polski i uczestnicy balu zatańczyli poloneza. Inne konkursy takie jak „**Balonowy Płaz**”, „**Gazetowy Spryt**”, „**Smakowity Kęs**”, zabawy integracyjne w kółku, wróżenie u światowej sławy wróżek, malowanie buziek to atrakcje zaproponowane przez organizatorów, które wciągnęły wszystkich do zabawy. Miłym

akcentem balu były nagrody dla dzieci w formie bezpłatnych biletów wstępu na bajki do WOK Hutnik.

Innym projektem zrealizowanym w 2016r. w ramach partnerstwa nieformalnego był Piknik „**Aktywna Rodzina**”- edycja III, zorganizowany w dniu **10 września 2016r.** w Skuszewie. Organizatorami Pikniku był: Burmistrz Wyszkowa, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie – koordynator wydarzenia, Świetlica Środowiskowa w Skuszewie, Sołectwo Skuszew. Partnerzy, którzy włączyli się w realizację pikniku to: Wspólnota Gruntowa wsi Skuszew, Miejski Klub Sportowy Bug Wyszków, Nadleśnictwo Drewnica, Hufiec ZHP „Rój Promienistych” im. Tadeusza Zawadzkiego Zośki w Wyszkanie, Stowarzyszenie „Promenada”, Zespół Szkół „Rybienko Leśne” Szkoła Filialna w Skuszewie, streetworkerzy z osiedla bloków komunalnych Serocka. W programie wydarzenia znalazły się podchody, edukacja leśna, konkursy sportowe, zabawy integracyjne, występy uczestników Świetlicy Środowiskowej w Skuszewie, wspólne śpiewanie, zajęcia i konkursy rysunkowe itp. Głównym celem pikniku była integracja dzieci ze świetlic i społeczności Skuszewa, pogłębianie relacji rodzinnych i sąsiedzkich, propagowanie aktywności fizycznej, edukacja, rozwijanie lokalnej aktywności. Nowym partnerem w realizacji Pikniku „Aktywna Rodzina” było Nadleśnictwo Drewnica, które przygotowało edukację leśną oraz było sponsorem nagród i materiałów edukacyjnych. Miłym akcentem pikniku były obchody 5-lecia funkcjonowania Świetlicy Środowiskowej w Skuszewie w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie. Z tej okazji uczestnicy Pikniku skosztowali pyszny tort wykonany przez jedną z mieszanek Skuszewa.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie w 2016r. podejmował również **działania w społecznościach bloków komunalnych**. Zaangażowanie pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej polegało na stałej współpracy z gospodarzem - liderem Osiedla Serocka w rozwiązywaniu pojawiających się problemów, a także wspieraniu streetworkerów pracujących na tym osiedlu. Mieszkańcy mobilizowani byli do wspólnej pracy na rzecz osiedla; porządkowania terenów zielonych, zakładania i uzupełniania istniejących już klombów i rabat kwiatowych. Efektem tych działań było kolejne wyróżnienie dla mieszkańców Osiedla Serocka w konkursie „Moje Piękne Miasto” - organizowanym corocznie w Wyszkanie przez Wyszkowe Towarzystwo Budownictwa Społecznego – które to osiedle otrzymało nagrodę indywidualną i wyróżnienie indywidualne.

Stowarzyszenie „Klub Przyjaciół Wyszkowa” we współpracy z młodzieżą Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik” w dniach 02.12.2016r - 03.12.2016r. przeprowadziło **Świąteczną Zbiórkę Żywności** na terenie sklepów Społem oraz Biedronka. Artykuły zostały przekazane w postaci paczek podczas spotkania wigilijnego dla osób samotnych, niepełnosprawnych i ubogich na Plebanii Św. Idziego w Wyszkanie w dn. 18.12.2016 r. oraz podczas spotkania wigilijnego dla rodzin z dziećmi w Restauracji „Baśniowa” w łącznej liczbie 158 paczek.

W dniu 19.12.2016r. w Wyszkowskim Ośrodku Kultury „Hutnik” odbył się **II Koncert Charytatywny „Bądź Aniołem - otwórz serce”** zorganizowany przez Zespół Szkół w Wyszkanie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie oraz Klub Przyjaciół Wyszkowa. Podczas koncertu swoje umiejętności wokalne zaprezentowali wolontariusze oraz nauczyciele Zespołu Szkół: Szkoły Podstawowej nr 5 im. Żołnierzy Armii Krajowej oraz Gimnazjum nr 5. Interesującym punktem programu było przedstawienie „Opowieść wigilijna” w wykonaniu

wolontariuszy. Celem koncertu była zbiórka żywności. Zebrane artykuły zostały przekazane przed świętami w formie paczek rodzinom najbardziej potrzebującym z gminy Wyszków w ilości 80 sztuk.

Pani Agnieszka Drażewska – **Dyrektor Szkoły Podstawowej w Leszczydole Starym** wraz z Szkolnym Wolontariatem i PCK oraz Stowarzyszenie „Monar” **przekazali artykuły żywnościowe**, z których przygotowano 93 paczki i przekazano rodzinom.

Jeronimo Matris przekazał 30 paczek świątecznych dla dzieci, wycenionych na kwotę około 100 zł każda. Paczkami zostały obdarowane dzieci z rodzin najbardziej potrzebujących z gminy Wyszków, w tym dzieci z niepełnosprawnością.

Kluby sportowe Gminy Wyszków: MKS Bug Wyszków, Camper Wyszków, Rhinos Wyszków, UKS Polonez Wyszków, UKS „Jedynka” Wyszków, UKS „Olimp” Wyszków, Catena Wyszków, Gimnazjum Apin Wyszków oraz sportowcy dyscyplin indywidualnych, podczas Wigilii **przeprowadzili zbiórkę żywności**. Z przekazanych artykułów przygotowano 105 paczek, którymi zostały obdarowane rodziny w okresie świątecznym.

Już 12 raz **na zaproszenie Państwa Danuty i Krzysztofa Kowalewskich do restauracji Baśniowa** odpowiedziały rodziny korzystające ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie. Jak co roku **uroczystą kolację dla 35 rodzin z dziećmi** rozpoczęto od życzeń i przełamania się opłatkiem. Życzenia do zebranych skierowała Pani Danuta Kowalewska, w imieniu Burmistrza - Pani Anna Gołębiewska – Sekretarz Gminy Wyszków i Pani Agnieszka Mróz – Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie. Świąteczną atmosferę i niepowtarzalny klimat spotkania stworzył zespół Gloriosa Trinita, śpiewając kolędy wspólnie z zebranymi. Młodzi aktorzy z Teatru Farsa przygotowali świąteczny spektakl, w którym zwrócili uwagę na wartości nadające sens życiu człowieka. Po spektaklu, przy dźwięku kolęd goście zasiedli do uroczystej kolacji. Na zakończenie uroczystości pojawił się **Mikołaj**, który **przekazał paczki świąteczne** dla wszystkich rodzin. **Pan Paweł Trzeciński Prezes „POMELAC”** oraz **Pan Daniel Bogdan Prezes Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji**, przekazali środki finansowe, z których zakupiono 85 zestawów czekoladowych z mikołajem i 83 duże czekolady, którymi obdarowano dzieci – uczestników wigilii.

W 2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniem WIOSNA. Do projektu Szlachetna Paczka OPS wytypował 14 rodzin. Obdarowanych zostało 10 rodzin. Łącznie paczkami w 2016 roku zostało obdarowanych 438 rodzin (w 2015r. – 257 rodzin) oraz 115 dzieci.

Zabezpieczając potrzeby gminy w zakresie osób bezdomnych, OPS od 2009r. ma podpisane porozumienie o współpracy z Mazowieckim Centrum Pomocy Bliźniemu „MONAR - MARKOT” w Czernicach Borowych, gdzie zagwarantowane są miejsca dla mieszkańców Gminy Wyszków z odpłatnością za pobyt i wyżywienie. W 2016r. z usług tej placówki korzystało 15 osób, w innych schroniskach na terenie kraju przebywały 3 osoby. Łącznie w schroniskach na terenie kraju przebywało 18 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie włącza się również w akcje ogólnopolskie, najważniejsze z nich to:

- 1) sprzątanie świata;
- 2) wyprawka szkolna dla najuboższych,
- 3) paczka dla najuboższych „szlachetna paczka”,

4) zbiórka żywności i inne.

Ważnym działaniem realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie do społeczności lokalnej jest pośrednictwo w przekazywaniu używanej odzieży, mebli, sprzętu gospodarstwa domowego, a także sprzętu rehabilitacyjnego (wózki inwalidzkie, chodziki, kule itp.).

PRACA Z RODZINĄ

Praca z rodziną prowadzona jest zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 575). Organizuje ją podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania. Podmiotem wyznaczonym do realizacji powyższego zadania jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie. Praca z rodziną prowadzona jest w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) organizowania dla rodzin spotkań mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Ponadto w celu wsparcia rodziny realizowane jest również zatrudnienie asystenta dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, możliwość objęcia pomocą rodziny wspierającej, wywodzącej się z bezpośredniego otoczenia dziecka. Praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Do zadań własnych gminy zgodnie z cytowaną wyżej ustawą należy:

- 1) opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny
- 3) tworzenie oraz rozwój systemów opieki nad dzieckiem w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych poprzez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności, wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
- 4) finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzieleniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające.
 - współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- * 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- * 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- * 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
- sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

W nawiązaniu do ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 - 2017 Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie w 2016r. podejmował szereg działań wspierających, które kierowano do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Działania te miały na celu przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego funkcjonowania, a co za tym idzie zapewnienia dzieciom odpowiednich warunków do właściwej opieki i harmonijnego rozwoju.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie mając na względzie dobro dziecka i rodziny w 2016r. zatrudnił 3 asystentów rodziny, którzy prowadzili pracę z rodziną. Swoim działaniem obejmowali 39 rodzin. Asystenci opracowywali i realizowali plany pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Współpracowali również w przypadku dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z koordynatorem pieczy zastępczej z PCPR, jak również z innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie pozyskiwał środki na realizację powyższego zadania. Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny pochodziły z różnych źródeł i stanowiły łączną kwotę – **91 617 zł.**; w tym:

- **46 129 zł.** środki resortowe na realizację *Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2016*
- **45 488 zł.** środki własne gminy,

Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej w 2016r. z terenu miasta i gminy Wyszkanie w różnych formach pieczy zastępczej umieszczono 9 dzieci z 6 rodzin. W tym samym czasie do rodzin biologicznych powróciło 3 dzieci.

Koszt pobytu w pieczy zastępczej wszystkich 30 dzieci, za które ponoszona jest odpłatność 10%, 30% i 50% całkowitych kosztów utrzymania, wyniósł w 2015r. – **189 941 zł.** – środki własne gminy.

Asystenci rodziny systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje. W 2016r. uczestniczyli w szkoleniach: „Dziecko między dorosłymi – ograniczenie kontaktu z jednym z rodziców i wikłanie w konflikt a procedura Niebieskie Karty”, „Narkotyki Dopalacze –

zagrożenia zdrowotne i społeczne rozpoznawanie zachowań”, „Pierwsza pomoc przedmedyczna”, „Szkolenie dla Grup Roboczych oraz Zespołów Interdyscyplinarnych – praktyczne aspekty funkcjonowania”, „Kształtowanie umiejętności życiowych, społecznych i motywacyjnych osób niepełnosprawnych – treningi nawyków celowej aktywności”.

W szczególnych sytuacjach życiowych rodziny mogą również skorzystać z usług opiekuńczych i specjalistycznych. Z tej formy pomocy skorzystała w 2016r. jedna rodzina wielodzietna 8 osobowa (6-ro dzieci w tym trojaczki).

Szczegółowe informacje dotyczące wsparcia rodziny zawiera sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 (sprawozdanie za rok 2016r.)

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Klub Integracji Społecznej funkcjonujący w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszku działa na rzecz zwiększenia efektywności rozwiązywania problemów społecznych oraz wspólnego przezwyciężania trudności przez osoby borykające się z podobnymi problemami. KIS podejmuje działania wspierające ideę pomagania sobie, przez pomaganie innym. Idee samopomocy realizuje się w bardzo wielu przypadkach: są to sytuacje losowe takie jak np. niepełnosprawność, choroba, trudna sytuacja rodziny, ale też samotne wychowywanie dziecka czy bezrobocie.

W ramach klubu działała jedna grupa wsparcia i jedna grupa samopomocowa.

- **Grupa wsparcia dla osób chorych na SM**

W grudniu 2016r. minęło 8 lat, od kiedy przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszku istnieje Grupa Wsparcia dla osób chorych na SM. Obecnie grupa liczy 14 osób, uczęszczających na spotkaniach grupy. Kilka osób ze względu na zły stan zdrowia, nie ma możliwości brania udziału w spotkaniach, jednakże członkowie grupy utrzymują z nimi stały kontakt telefoniczny. Jedna osoba sporadycznie korzysta ze wsparcia grupy, ponieważ zamieszkuje poza terenem gminy i powiatu wyszkowskiego. W 2016 roku do grupy dołączyła jedna osoba z naszego terenu. Grupa spotykała się w zależności od kondycji zdrowotnej uczestników, średnio raz w miesiącu w IV środę miesiąca o godz. 16 w Środowiskowym Domu Samopomocy „Soteria” w Wyszku. Z grupą od lat współpracuje psycholog, który prowadzi grupowe szkolenia oraz indywidualne konsultacje dla uczestników, wspiera również członków ich rodzin. Spotkania grupy mają głównie na celu wzajemne wsparcie, wymianę doświadczeń, dzielenie się swoimi problemami, emocjami zarówno tymi pozytywnymi jak i negatywnymi. Członkowie grupy, czują się ze sobą bardzo dobrze, lubią się ze sobą spotykać, spotkania stanowią dla niektórych wciąż jedyną alternatywę do wyjścia z domu. Grupa regularnie otrzymuje miesięcznik SM Express redagowany i dystrybuowany na teren całej Polski przez PTRS.

- **Grupy samopomocowe**

Cele grup samopomocowych skierowane są głównie na działania jej członków, a nie na osoby z zewnątrz; jest to element odróżniający grupy od innych form zaangażowania obywatelskiego. Samopomoc to wszystkie działania ludzi, które są ukierunkowane na

radzenie sobie z problemami różnego rodzaju w oparciu o własne doświadczenia i doświadczenia innych. Grup samopomocowych nie prowadzą osoby udzielające na co dzień profesjonalnej pomocy. Czasem zdarza się jednak, że na spotkanie grupy zapraszani są eksperci w danej dziedzinie.

Pomóc sobie samemu znaczy wziąć problem w swoje ręce i być aktywnym na tyle, na ile pozwalają możliwości.

Grupa dla rodziców dzieci autystycznych

Od kilku lat w OPS funkcjonuje grupa dla rodziców dzieci autystycznych. Obecnie grupę stanowi 10 matek dzieci autystycznych. Spotkania odbywają się raz w miesiącu i trwają 2 godz. Grupa kompletowana była na zasadzie dobrowolnego udziału z możliwością odstąpienia i jest otwarta na nowe osoby. Podczas spotkań każda z matek może omówić swój konkretny problem, podzielić się swoimi spostrzeżeniami, radościami, trudnościami jakie dotyczą jej w życiu codziennym. Matki opisują swoje emocje, dzielą się doświadczeniami jak radzić sobie ze stresem, jakie podejmować rozwiązania, jakie są efekty oddziaływań psychopedagogicznych względem dziecka, jaki jest postęp lub regres na danym etapie rozwoju. Rodzice informują się wzajemnie m.in. co do konkretnych usług ze strony specjalistów pracujących z dzieckiem w różnych resortach. Bardzo pożyteczne jest wzajemne użyczenie literatury, podawanie adresów portali internetowych, informacji dotyczących nowopowstałych regionalnych i krajowych ośrodków terapeutycznych i diagnostycznych zajmujących się autyzmem. Podstawowe założenia grupy to: akceptacja niepełnosprawności, radzenie sobie ze stresem, dzielenie się doświadczeniami z bycia rodzicem dziecka autystycznego. Grupa pozwala zmniejszyć wątpliwości rodziców, pozwala łatwiej zaakceptować ich trudną sytuację. Uczestniczki grupy są współzałożycielkami Stowarzyszenia „Bądźmy w kontakcie”.

W 2016r. uczestnicy Klubu Integracji Społecznej oraz ich rodziny brali czynny udział w wydarzeniach organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

• **Prace Społecznie Użyteczne**

W ramach readaptacji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych (bez prawa do zasiłku), korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2016r. kontynuowano organizowanie prac społecznie użytecznych. Z ramienia Gminy obsługę organizacyjną prac społecznie użytecznych wykonywał OPS w Wyszkanie.

Na mocy Porozumienia zawartego pomiędzy Starostą Powiatu Wyszkiego, reprezentowanym przez Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Wyszkanie a Gminą Wyszkanie do w/w prac skierowano ogółem 55 osób. Prace społecznie użyteczne wykonywane były w okresie od 25.01.2016r. do 31.12.2016r. Obejmowały głównie prace porządkowo-gospodarcze w pomieszczeniach placówek użyteczności publicznej i na terenach wokół nich. Osoby wykonujące prace otrzymywały wynagrodzenie w wysokości 8,10zł za 1godz. netto (40 godz. – 324,00 zł).

Na w/w świadczenia wydatkowano **139 636,00 zł.**, w tym ze środków własnych gminy **55 854,40 zł.** Powiatowy Urząd Pracy refundował 60% kwoty świadczenia ze środków Funduszu Pracy (tj. **83 781,60 zł.**)

Podejmowanie prac społecznie użytecznych pomogło osobom bezrobotnym w nabyciu umiejętności społecznych i zawodowych oraz w przygotowaniu ich do powrotu na rynek pracy. W 2016r. 2 osoby podjęły zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

- **Program Aktywizacja i Integracja (PAI)**

Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w okresie od 01.04.2016r. do 31.05.2016r. realizował Program Aktywizacja i Integracja (PAI). W programie wzięły udział 4 kobiety bezrobotne, które łącznie spełniały następujące przesłanki: wobec których PUP ustalił III profil pomocy, korzystały ze świadczeń pomocy społecznej, realizowały kontrakt socjalny, sprawowały opiekę nad osobą zależną lub posiadały niskie kwalifikacje.

W ramach programu realizowane były działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej. Aktywizacja zawodowa odbywała się w formie prac społecznie użytecznych w placówkach użyteczności publicznej (40 godz. miesięcznie). W okresie 01.04.2016 do 31.05.2016 r. na wykonywanie prac społecznie użytecznych wydatkowano **2 592,00 zł** w tym ze środków własnych gminy – **1 036,80 zł**. Powiatowy Urząd Pracy refundował 60% kwoty świadczenia ze środków Funduszu Pracy (tj. **1 555,20 zł**).

W ramach działań integracji społecznej realizowane były m.in.: warsztaty umiejętności społecznych oraz grupowe poradnictwo psychologiczne, grupowe konsultacje z zakresu doradztwa zawodowego oraz praca socjalna (40 godz. miesięcznie). Większość działań w ramach bloku integracja przeprowadzali pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej. W ramach bloku integracja wydatkowano kwotę – **1 920,00 zł brutto** (umowa cywilnoprawna z psychologiem).

Program ukończyły 4 uczestniczki. Uzyskały pozytywne opinie od specjalistów prowadzących działania w ramach integracji społecznej oraz z placówek, w których wykonywały prace społecznie użyteczne. Po ukończeniu programu Powiatowy Urząd Pracy ustalił uczestniczkom II profil pomocy. Jedna z uczestniczek została skierowana na staż, natomiast trzy uczestniczki zostały skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych.

- **Wolontariat**

Wolontariat to działania polegające na niesieniu bezinteresownej pomocy. Istota wolontariatu polega na łączeniu ludzi chętnych do niesienia pomocy z ludźmi, którzy tej pomocy potrzebują. Wolontariuszem może zostać każdy, kto chce swój czas i siły poświęcić na pomoc potrzebującym, bez względu na wiek wykształcenie czy status społeczny. Ta idea stała się ważnym elementem działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku, który od wielu lat realizuje program „Wolontariat w Ośrodku Pomocy Społecznej”. Godnym uwagi jest fakt, iż od kilku lat szeregi wolontariuszy zasilają stypendyści z Programu Stypendialnego „Talenty Wyszku”. Ci zdolni, młodzi ludzie w ten sposób chcieli podziękować za wsparcie jakie otrzymali, dzieląc się swoimi umiejętnościami, czasem i wiedzą z osobami potrzebującymi pomocy.

W pracę wolontarystyczną w OPS zaangażowanych było 30 wolontariuszy (22 osoby stale współpracujące, natomiast 8 osób współpracujących akcyjnie), najczęściej byli to ludzie młodzi. Główne obszary działania wolontariuszy to pomoc dzieciom w wyrównywaniu braków szkolnych, praca w placówkach OPS tj. Domu Dziennego Pobytu, Świetlicy

Środowiskowej w Skuszewie, ale również współpraca z innymi placówkami: Środowiskowym Domem Samopomocy „Soteria”, Świetlicą Socjoterapeutyczną, Stowarzyszeniem „Promenada”. Nasi wolontariusze chętnie również angażują się w pomoc akcyjną typu: bale dla dzieci lub seniorów, wigilie dla samotnych, pomoc w realizacji projektów, pikników integracyjnych, podczas których prezentują swoje zdolności artystyczne. Śpiewem i grą na różnych instrumentach uświetniają organizowane przez OPS uroczystości. Część z nich zaangażowała się we własnoręczne przygotowanie ozdób świątecznych, które wraz ze świątecznymi życzeniami przekazali sponsorom i partnerom OPS.

Wolontariusze pracują indywidualnie lub grupowo, w zależności od możliwości lokalowych i sytuacji rodzinnej dziecka. Indywidualny kontakt dziecko – wolontariusz sprzyja nie tylko procesowi uczenia się, ale również buduje relacje pomiędzy nimi, dając dziecku poczucie możliwości uzyskania wsparcia na miarę potrzeb. Wolontariusz zaś może zdobyć doświadczenie w pracy z dziećmi.

Współpracując ze Szkolnym Kołem Wolontariatu działającym przy Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej Kopernik w Wyszku, wolontariusze OPS pomagali w zorganizowaniu świątecznej zbiórki żywności.

Wolontariat odgrywa ogromną rolę i znaczenie przy wsparciu służb społecznych w obszarze pomocy społecznej. Efekty działań są obopólne, przynoszą wymierne korzyści zarówno osobom potrzebującym, jak również tym, którzy udzielają tej pomocy. Dzięki podejmowanym działaniom wolontarystycznym dużo zyskuje Ośrodek Pomocy Społecznej a szczególnie osoby objęte pomocą, zmienił się wizerunek placówki, poszerzony został zakres świadczeń, dzięki wsparciu wolontariuszy uzupełniono działania pracownika socjalnego.

ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA W SKUSZEWIE

Świetlica środowiskowa w Skuszewie funkcjonuje od 21.08.2010 roku. Jest czynna w poniedziałki, środy, czwartki i piątki od 16.00 do 19.00 (w tym ferie zimowe, ferie świąteczne, wakacje). Do świetlicy uczęszczało średnio 29 dzieci i młodzieży oraz 17 osób dorosłych.

Styczeń

- spotkanie oplatkowe Kółek Różańcowych ze Skuszewa z udziałem ks. Kazimierza Klepackiego
- obchodzono DZIEŃ BABCI I DZIADKA. Dzieci śpiewały piosenki i mówiły wiersze. W miłej atmosferze, przy herbatce i słodkim poczęstunku spędzono wieczór.
- przeprowadzono pogadankę na temat zachowania się w różnych sytuacjach z okazji Dnia Osób Nieśmiałych

Luty

- dzieci ze świetlicy brały udział w balu karnawałowym w restauracji "Baśniowa" w Rybieniu Leśnym,
- dzieci zanieśli do pobliskiego lasu warzywa aby dokarmić zwierzęta z okazji DNIA DOKARMIANIA ZWIERZYNY LEŚNEJ.
- bal karnawałowy w świetlicy połączony z Walentynkami, podczas którego zorganizowano konkursy, zabawę taneczną i poczęstunek.

- warsztaty profilaktyczne dla uczniów klas IV-VI „Profilaktyka uzależnień – Jestem ok! – część I (prowadzone przez wychowawcę świetlicy)
- II część warsztatów „Profilaktyka uzależnień – jestem ok!”
- podsumowanie zdobytych wiadomości na temat uzależnień – burza mózgów: „Co uzależnia”

Marzec

- obchodzono w świetlicy DZIEŃ SOŁTYSA powiązany z MIĘDZYNARODOWYM DNIEM KOBIET. Dzieci, młodzież i dorośli mieszkańcy Skuszewa podziękowali p. Wojciechowi Rojek za Jego trud i zaangażowanie na rzecz wsi Skuszew. Odśpiewano tradycyjne STO LAT. Przygotowano dla wszystkich słodki poczęstunek.
- seniorzy ze świetlicy uczestniczyły w występach z okazji MIĘDZYNARODOWEGO DNIA KOBIET w WOK „Hutnik”.
- „Jestem ok!” – dalszy ciąg warsztatów profilaktycznych
- przeprowadzenie porządków wiosennych w świetlicy i wokół niej
- wykonywanie ozdób wielkanocnych
- spotkanie z okazji Świąt Wielkanocnych

Kwiecień

- wieczór pełen śmiech i zabawy „Dziś możemy kłamać”
- wiosenne porządki w świetlicy i wokół niej - grabienie, zamiatanie, itp.
- czytanie książek z okazji Dnia Książki „Cała Polska czyta dzieciom”
- Światowy Dzień Ziemi – Dzień drzew - rozmowy o ziemi, pogadanka edukacyjna

Maj

- Pogadanka z okazji Dnia Flagi Polskiej
- pogadanka na temat Konstytucji 3 - go Maja
- wycieczka rowerowa po najbliższej okolicy
- przygotowania do Dnia Matki: rysowanie laurek oraz wykonywanie prezentów, które dzieci przekazały swoim mamom w domu.

Czerwiec

- obchody DNIA DZIECKA. Dzieci spędziły miło i wesoło czas, bawiąc się i grając w różne gry i zabawy przy słodkim poczęstunku.
- warsztaty profilaktyczne – wczesna profilaktyka uzależnień dla dzieci kl. I-III, program „Cukierki” cz. I
- przygotowanie do Dnia Ojca – rysowanie laurek
- warsztaty profilaktyczne wczesna profilaktyka uzależnień dla dzieci kl. I-III, program „Cukierki” cz. II - III

Lipiec

- dzień bez telefonu komórkowego – zabawy i gry na świeżym powietrzu
- rozmowa z uczestnikami świetlicy na temat bezpiecznych wakacji, oparta na doświadczeniu wychowawcy i przykładach dzieci.
- warsztaty „Tak czy nie” program profilaktyki uzależnień dla młodzieży klas szóstych i gimnazjum oraz dla rodziców
- stałe zajęcia wakacyjne

Sierpień

- wycieczka krajoznawcza w celu poznania historii okolicy
- przygotowanie świetlicy i otoczenia do pikniku „Aktywna Rodzina” i jubileuszu V – lecia świetlicy środowiskowej w Skuszewie
- zabawy i gry sportowe na pożegnanie wakacji

Wrzesień

- spotkanie powitalne na sportowo - rozgrywki w piłkę nożną
- piknik „Aktywna rodzina” połączony z jubileuszem V – lecia istnienia świetlicy środowiskowej w Skuszewie
 - tort z okazji V – lecia świetlicy
 - podchody w okolicznym lesie
 - konkurencje sportowe przeprowadzone przez piłkarzy MKS „Bug” Wyszków
 - edukacja leśna i przyrodnicza przeprowadzona przez pracownika Nadleśnictwa Drewnica
 - gry i zabawy integracyjne
 - występy zespołu „Skuszewianki” i dzieci ze świetlicy
 - poczęstunek przygotowany przez gospodarzy wsi i sponsorów
- malowanie na szkle jesiennych krajobrazów
- akcja „Sprzątanie świata”
- warsztaty w ramach profilaktyki uzależnień „Odczuwaj, ufaj, mów”

Październik

- pogadanka z okazji Dnia Zwierząt – „Jak dbać o zwierzęta”
- warsztaty dla starszej młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień – „Odczuwaj, ufaj, mów”
- malowanie jesiennych krajobrazów
- wyłoniono mistrza świetlicy w tenisa stołowego

Listopad

- wizyta przy grobie pomordowanych w Fideście, zapalono znicze, odmówiono modlitwę
- pogadanka nt. ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI Z OKAZJI 11- GO LISTOPADA. Czym dla nas jest wolność?
- spotkanie ze starszym pokoleniem mieszkańców Skuszewa z okazji DNIA SENIORA.
- pogadanka nt. CZYSTEGO POWIETRZA – dzień bez papierosa
- zabawa andrzejkowa – wróżby, konkursy, zabawa taneczna, wspólny poczęstunek z dziećmi ze SP w Skuszewie

Grudzień

- rozmowa z wolontariuszem nt. Jego pracy na rzecz innych z okazji DNIA WOLONTARIUSZA.
- pogadanka nt. tradycji mikołajkowych, strojenie choinki, robienie ozdób i stroików świątecznych.
- świąteczne porządki w świetlicy, wykonywanie stroików, kart świątecznych, strojenie choinki

- spotkanie wigilijne z uczestnikami świetlicy - dzielenie się opłatkiem, wspólne śpiewanie kolęd z zespołem „Skuszewianki”, spożywanie wieczerzy.

Zajęcia cykliczne w świetlicy: gry stolikowe, zajęcia komputerowe, zajęcia artystyczne, pomoc w nauce, spotkania dorosłych, profilaktyka uzależnień.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy Wyszków został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Uchwała Nr XVIII/115/11 z dnia 30 listopada 2011 r. Rady Miejskiej w Wyszkanie określała tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Gminny Zespół Interdyscyplinarny realizował działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016. Zadaniem Zespołu było integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do głównych zadań Zespołu należy:

- Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 5) Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie,
- 6) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 7) Komendy Powiatowej Policji w Wyszkanie,
- 8) oświaty na szczeblu gminnym i powiatowym,
- 9) publicznych i niepublicznych jednostek ochrony zdrowia działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie,
- 10) organizacji pozarządowej z terenu Gminy Wyszków działającej w obszarze pomocy dziecku i rodzinie,
- 11) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Wyszkanie.

W dniu 12 grudnia 2011r. zostały podpisane porozumienia pomiędzy Burmistrzem Wyszkania, a jednostkami delegującymi członków zespołu. Zespół Interdyscyplinarny liczył 12 osób. W miesiącu czerwcu 2016 roku z pracy w Zespole zrezygnowała Pani Anna Gołębiwska. Nowym członkiem zespołu została Pani Hanna Dziubiel - przedstawiciel oświaty. Zespół został powołany na okres 5 lat (31 grudnia 2016 roku skończyła się kadencja Zespołu). W dniu 30 grudnia 2016r. Zarządzeniem Burmistrza został powołany nowy skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zespół działał przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszku, który zapewniał obsługę organizacyjno - techniczną.

W 2016 roku członkowie Zespołu spotkali się 4 razy. Podczas każdego spotkania zapoznawali się ze stanem realizacji procedur „Niebieskie Karty”, w tym z indywidualnymi przypadkami. Omawiano także pracę grup roboczych m.in. współpracę pomiędzy przedstawicielami różnych służb uczestniczących w pracach grup roboczych i podejmujących działania na rzecz poszczególnych członków rodzin (ofiary, sprawcy, świadkowie – najczęściej dzieci) uwikłanych w przemoc. Podczas dyskusji starano się wypracować najskuteczniejsze metody i schematy postępowania.

Podczas spotkań członkowie Zespołu wymieniali się uwagami i spostrzeżeniami nt. zjawiska przemocy w rodzinie. Ponadto rozpowszechniali w środowisku lokalnym informacje o podmiotach świadczących usługi na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie, osób stosujących przemoc.

Członkowie Zespołu pracowali też nad projektem harmonogramu działań na rok 2017 do opracowywanego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021, który przedłożono w dniu 28 października 2016 roku Burmistrzowi Wyszku. Opracowali i konsultowali Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2021, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXI/318/16 Rady Miejskiej w Wyszku z dnia 29 grudnia 2016r.

Podczas kolejnych spotkań członkowie Zespołu zapoznali się ze sprawozdaniem z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (sprawozdanie roczne za 2015r.) i ze sprawozdaniem z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (sprawozdanie roczne za 2015r. przedstawiane Radzie Miejskiej), a także ze sprawozdaniami z realizacji procedury „Niebieskie Karty” (sprawozdania kwartalne i roczne).

W 2016 roku członkowie Zespołu i grup roboczych uczestniczyli w dwóch szkoleniach, tj. w m-cu kwietniu odbyło się warsztatowe szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członków grup roboczych pt. „Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze – praktyczne aspekty funkcjonowania” i w m-cu grudniu kolejne szkolenie „Dziecko między dorosłymi – ograniczanie kontaktu z jednym z rodziców i wnikanie w konflikt a procedura Niebieskie Karty”. Szkolenia odbyły się w Urzędzie Miejskim w Wyszku, sfinansowane zostały ze środków finansowych OPS przeznaczonych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. W szkoleniach tych w sumie wzięło udział 75 osób: pracownicy socjalni, dzielnicowi KPP, asystenci rodziny, pracownicy służby zdrowia, nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy szkolni, kuratorzy. Ponadto członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych uczestniczyli w szkoleniach z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przed przemocą. Były to szkolenia w większości bezpłatne, których organizatorami było Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” i Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

W 2016r. do przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło 99 „Niebieskich Kart - A”, z czego 82 wszczyła nową procedurę (w 2015 roku wpłynęło 68 NK, 62 wszczyła nową procedurę) w tym :

- z Ośrodka Pomocy Społecznej – **13** (w 2015 - 15)
- z GKRPA – **3** (w 2015 - 8)
- ze służby zdrowia - **21** (w 2015 - 18)
- z oświaty – **2** (w 2015 - 0)
- z Policji – **43** (w 2015 - 21)

W celu przezwyciężania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach tworzone były grupy robocze. Łącznie w 2016 roku powołano **83** grupy robocze (w 2015 – 62). W skład grup roboczych do pracy z rodziną wchodziłi przedstawiciele różnych instytucji – w każdym przypadku pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej i Policji, w także w zależności od potrzeb członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy sądowi, pedagodzy ze szkół i z przedszkoli lub wychowawcy. W 2016 roku odbyło się 281 spotkań grup roboczych (2015 – 220). Na spotkania wzywano osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie i zapraszano osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie. Sporządzono 54 „Niebieskich Kart - C” (2015 - 46) i 35 „Niebieskich Kart – D” (2015 – 39). W jednym przypadku zostało odebrane dziecko z rodziny na podst. art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W 2016 roku zakończono procedurę „Niebieskie Karty” w **52** przypadkach (2015 – 71). Powodem zakończenia procedury było ustanie przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy – **39** przypadków (2015 - 57), albo brak zasadności podejmowania dalszych działań **13** przypadków (2015 - 14)

W zależności od potrzeb w pracach grup roboczych uczestniczyli także członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego.

DOM DZIENNEGO POBYTU „SENIOR”

Wyszków ul. 3 Maja 18

Dom Dziennego Pobytu „SENIOR” w Wyszkowie funkcjonuje od 1988r., jest komórką organizacyjną Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zadaniem placówki jest stworzenie sprzyjających warunków do aktywizacji, integracji i samorealizacji osób „Złotego Wieku” poprzez uczestnictwo w różnych formach zajęć.

Pracownicy DDP w swoich działaniach dążą do wydobywania potencjału drzemącego w starszych ludziach, ich uzdolnień, zainteresowań, pasji. Starają się stworzyć miłą i przyjazną atmosferę atrakcyjnego spędzania czasu wolnego. Sami pensjonariusze podkreślają, że dzięki pobytowi w placówce czują się młodsi i sprawniejsi.

Korzystanie z usług DDP daje pensjonariuszom różnorodne korzyści m.in.:

- wzrost poczucia własnej wartości;
- przynależność do grupy;
- rozwijanie zainteresowań;
- nawiązywanie kontaktu z ciekawymi ludźmi
- rozwijanie potrzeby wolontariatu.

Z działalności Domu korzystają Seniorzy z terenu miasta i gminy Wyszków – nieodpłatnie, na podstawie decyzji wydanej przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej.

Proces aktywizacji i integracji pensjonariuszy prowadzony jest poprzez:

- organizowanie zajęć usprawniająco - relaksacyjnych (dwa razy w tygodniu)
- organizowanie terapii zajęciowej takiej jak; muzykoterapia, kącik kulinarny, kącik majsterkowicza, kółko teatralne, robótki ręczne, ozdoby świąteczne, wieczorki taneczne.

Od kilku lat przy placówce działa zespół „Nadbużanie”, który swoją twórczością uświetnia imprezy lokalne oraz wyjazdowe. Wykonuje wiele utworów patriotycznych, religijnych okolicznościowych a nawet dla dzieci. Wykonawcy potrafią dostosować się do różnych grup odbiorców.

Rok 2016 bogaty był w wiele imprez. Niektóre wydarzenia organizowane były we współpracy z instytucjami oraz seniorami z innych grup.

styczeń	<ul style="list-style-type: none"> - „Nadbużanie” wystąpili z okazji dnia Babci i Dziadka w Szkole Podstawowej w Leszczydole Starym. - Placówka była współorganizatorem X Balu Seniorów w stylu staropolskim, na który przybyło 140 osób starszych z terenu miasta i gminy Wyszaków. Podczas balu grupa teatralna działająca przy DDP wystawiła po raz pierwszy inscenizację ostatniej sceny z „Pana Tadeusza” - Zaręczyny Tadeusza i Zosi.
luty	<ul style="list-style-type: none"> - Seniorzy zorganizowali wieczór karnawałowy, połączony z tradycjami tłustego czwartku dla uczestników placówki. Wieczór został wzbogacony przedstawieniem „Połamani Słowem” wystawionym przez podopiecznych ŚDS SOTERIA. - W placówce odbyło się pierwsze spotkanie „Z poezją przy kawie” - Grupa teatralna seniorów DDP „Senior” wystawiła inscenizację ostatniej sceny z „Pana Tadeusza” – Zaręczyny Zosi
marzec	<ul style="list-style-type: none"> - Pensjonariusze DDP obejrzeli występ w wykonaniu Rewii Dziecięcej „SYLABA”. - We współpracy z WOK HUTNIK oraz Gimnazjum nr 2 został zorganizowany koncert z okazji Dnia Kobiet. Tego dnia dla wyszkowskich senierek wystąpiła młodzież z Gimnazjum nr 2 oraz Panowie z wyszkowskich grup senioralnych (260 osób). Grupa teatralna działająca przy DDP wystawiła inscenizację ostatniej sceny z „Pana Tadeusza” - Zaręczyny Tadeusza i Zosi. - Spotkanie integracyjne z seniorami w Ośrodku Opiekuńczo – Lecznicy „Leśna Góra” w Kamieńczuku. - Spotkanie Seniorów z okazji Świąt Wielkanocnych. - Wspólne wyjście na spotkanie z Wojskiem Polskim na Halę WOSIR. - Spacer po mieście „Śladami wiosny”.
kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> - Nawiązanie współpracy ze społecznością MONAR. Nasi seniorzy uczestniczyli w projekcie „Wspólna przestrzeń artystyczna Seniorzy – MONAR”. Projekt trwał do czerwca, nasi pensjonariusze wzięli udział w zajęciach rękodzieła artystycznego, w wyniku czego wyłonił się lider do

	<p>prowadzenia warsztatów.</p> <ul style="list-style-type: none"> – W naszej placówce odbyło się spotkanie z członkami Rady Seniorów oraz seniorami z Bosewa. – W kwietniu kilku naszych seniorów odwiedziło wyszkowskie przedszkola w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. – Zespół „Nadbużanie” w Kościele w Somiance zaprezentował program artystyczny poświęcony pamięci papieża Jana Pawła II. – W kwietniu rozpoczęliśmy próby do przedstawienia „Kopciuszek”
maj	<ul style="list-style-type: none"> – „Nadbużanie” wzięli udział w przeglądzie pieśni patriotycznej i Maryjnej, który odbył się w Kościele św. Idziego. – Z okazji dnia matki odbyło się spotkanie naszych pensjonariuszy przy grillu. – Stowarzyszenie „PROMENADA” zaprosiło naszych seniorów do współpracy w ramach realizacji projektu „Taniec radością życia”. – DDP był organizatorem potańcówki w klubie MOZI, w której wzięło udział 120 osób starszych z terenu miasta i gminy Wyszki. – Wspólne wyjście do WOK HUTNIK na salonik z kulturą „Romanse w różnych językach” – Po raz drugi Seniorzy z naszej placówki wzięli udział w akcji „Polska Biega”.
czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> – Z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka, grupa wyszkowskich seniorów z inicjatywy pensjonariuszy DDP, przygotowała przedstawienie teatralne. Spektakl wystawiony był w WOK HUTNIK. Obejrzało go ok. 500 dzieci z gminnych przedszkoli oraz szkół podstawowych. – W ramach przeglądu twórczości ludowej podczas obchodów dni Tłuszcza zespół „Nadbużanie” oraz senioralna grupa aktorska po raz kolejny zaprezentowała fragment powieści „Pan Tadeusz”. – Nasza placówka była organizatorem kolejnej potańcówki w klubie MOZI, wzięło w niej udział 90 osób starszych. – Kilkuosobowa grupa naszych seniorów wyjechała do Łucznicy na podsumowanie projektu „Wspólna przestrzeń artystyczna Seniorzy – Monar”. – Podczas obchodów Folkonocki w Parku F. Wazy Seniorki z naszego domu zaprezentowały własnoręcznie wykonane prace artystyczne Natomiast zespoły „Nadbużanie” i „Wyszkowiacy” poprowadzili ze śpiewem na ustach korowód świętojański nad rzekę Bug. – Grupa naszych seniorów wzięła udział w obchodach jubileuszu kapłaństwa księdza proboszcza z Kościoła Św. Wojciecha.
lipiec	<ul style="list-style-type: none"> – Zespół „Nadbużanie” po raz kolejny wystąpił i wsparł uroczystość pod hasłem „Niedziela Seniora” zorganizowaną dla osób starszych z Lucynowa Dużego.
sierpień	<ul style="list-style-type: none"> – Zespół „Nadbużanie” wystąpił podczas dożynek gminnych, które odbyły się w Tulewie. Podczas dożynek seniorki DDP były odpowiedzialne za namiot,

	<p>w którym Urząd Miejski przygotował poczęstunek dla przybyłych gości. Pensjonariusze przygotowali kotyliony dożynkowe dla zaproszonych.</p>
wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> – Seniorzy po raz kolejny przyłączyli się do akcji sprzątanania świata (ok. 40 osób z różnych grup senioralnych). – Pensjonariusze DDP wzięli udział w wycieczce do Wąsewa i Broku, gdzie spędzili aktywnie całe popołudnie. – DDP był współorganizatorem pikniku „Święto ziemniaka” na terenie świetlicy w Leszczydole Pustki, w którym wzięło udział 100 osób starszych. – W Domu Dziennego Pobytu odbyło się święto plonów, podczas którego Seniorzy zaprezentowali najpiękniejsze okazy warzyw i owoców uprawianych na swoich działkach.
październik	<ul style="list-style-type: none"> – Pensjonariusze DDP uczestniczyli we Mszy w Kościele św. Wojciecha, która została odprawiona w intencji seniorów z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych. – Pensjonariusze DDP oraz zespół „Nadbużanie” wzięli udział w obchodach I wyszkowskich senioralii zorganizowanych przez Urząd Miejski w Wyszkanie w 2 etapach: część sportowa na Hali WOSIR i część artystyczna w WOK HUTNIK. – W ramach działalności klubu wolontariusza nasi seniorzy po raz kolejny wzięli udział w akcji społecznej „Sprzątanie opuszczonych grobów” na cmentarzu parafialnym przy ul. Białostockiej (25 osób). – Od połowy października w naszej placówce, raz w tygodniu wolontarystycznie prowadzone były zajęcia z seniorami, którzy chcą wystawić sztukę G. Zapolskiej „Moralność Pani Dulskiej”. – W ramach zajęć terapeutycznych odbyło się spotkanie z psychologiem.
listopad	<ul style="list-style-type: none"> – Jak co roku Seniorzy odwiedzili groby zmarłych seniorów na pobliskich cmentarzach. – Z okazji święta seniora nasi pensjonariusze zostali zaproszeni do Przedszkola nr 1 w Wyszkanie. – Placówka była współorganizatorem zabawy andrzejkowej dla seniorów. Wydarzenie miało miejsce w klubie MOZI, a wzięło w nim udział ok. 100 osób starszych. – „Nadbużanie” wystąpili podczas zakończenia projektu „Taniec radością życia” – W naszej placówce odbyło się klubowe spotkanie z okazji „Andrzejek”. – Stowarzyszenie „Pomoc poszkodowanym w wypadkach drogowych” zorganizowało dla naszych pensjonariuszy spotkanie z prawnikiem.
grudzień	<ul style="list-style-type: none"> – Wigilia połączona z kolędowaniem w Domu Dziennego Pobytu. – W Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej DDP zorganizował koncert bożonarodzeniowy w wykonaniu Zbigniewa Żaka. Muzyk razem z grupą swoich uczniów zaprosił wyszkowskich seniorów do wspólnego kolędowania. W spotkaniu wzięło udział ok. 50 osób.

- Udział pensjonariuszy DDP w Wigilii Miejskiej. - Zabawa sylwestrowa dla pensjonariuszy DDP „SENIOR” .

Oprócz ww. działań w Domu Dziennego Pobytu były również organizowane spotkania imieninowe pensjonariuszy. Szczególną uwagę w realizacji działań, poświęcono na integrację pokoleniową i międzypokoleniową.

W placówce wydawane są obiady dla podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej, z których korzystają również odpłatnie seniorzy z DDP „Senior”. W 2016 posiłki dostarczała firma MLEKS w cenie od I do III 8,74zł za obiad, a od IV do XII po 8,00zł. W okresie sprawozdawczym z obiadów skorzystało (rotacyjnie) 36 osób głównie były to osoby samotne, emeryci, renciści oraz osoby o najniższych dochodach.

Ze względu na ograniczenia lokalowe (powierzchnia lokalu wynosi 80 m²) w zajęciach organizowanych przez placówkę rotacyjnie brały udział 34 osoby, w tym 27 skierowanych w ramach decyzji administracyjnej. Dodatkowo odbywały się okolicznościowe spotkania grup teatralnych i klubu wolontariusza, w których mogli brać udział seniorzy nie uczestniczący w stałych formach zajęć placówki. Organizowane były spotkania z psychologiem oraz prawnikiem, ponadto dwukrotnie odbyły się spotkania z funkcjonariuszami policji z KPP w Wyszku, mające na celu inicjowanie działań profilaktycznych z zakresu bezpieczeństwa.

W 2016 roku zajęcia usprawniające ruchowo prowadzone były do czerwca w świetlicy socjoterapeutycznej, a od września do grudnia w Hali WOSIR (koszty wynajmu sali pokrywali seniorzy), z których rotacyjnie skorzystało 102 osoby.

W roku 2016 na funkcjonowanie Domu Dziennego Pobytu w Wyszku przeznaczono **165 619,86 zł**.

DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Realizacja budżetu Działu Świadczeń Rodzinnych w 2016r. wyniosła ogółem kwotę **33 917 306,39 zł**, w tym:

- na świadczenia rodzinne **10 914 808,89 zł**
- na fundusz alimentacyjny **1 739 367,08 zł**
- na koszty obsługi świadczeń rodzinnych i świadczeń z FA **368 025,03 zł**
- na świadczenia wychowawcze 500+ **20 477 355,50 zł**
- na koszty obsługi świadczenia wychowawczego 500+ **417 749,89 zł**

Ze środków własnych na funkcjonowanie DŚR Gmina Wyszku przeznaczyła **49 223,28 zł**.

Do głównych zadań realizowanych w 2016 roku przez Dział Świadczeń Rodzinnych należało ustalanie prawa i realizacja wypłat:

- świadczeń rodzinnych
 - świadczeń z funduszu alimentacyjnego
 - zasiłków dla opiekuna
 - świadczenia wychowawczego 500+
- a także podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych

W roku 2016 na poszczególne świadczenia wydatkowano:

1. Zasiłki rodzinne – 2 909 834,00 zł

Kryterium dochodowe kwalifikujące do przyznania zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego wynosiło w roku 2016 :

- **674,00 zł** m-nie w przeliczeniu na osobę w rodzinie
- **764,00 zł** m-nie w przeliczeniu na osobę w rodzinie, w przypadku wychowywania dziecka niepełnosprawnego

Kryterium dochodowe kwalifikujące do przyznania pozostałych świadczeń rodzinnych wynosiło w przeliczeniu na osobę w rodzinie:

- do specjalnego zasiłku opiekuńczego - **764,00 zł netto** m-nie
- do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – **1922,00 zł** m-nie
- do zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia rodzicielskiego – **bez względu na dochód**

Wysokość zasiłku rodzinnego w roku 2016 wynosiła:

- na dziecko do ukończenia 5 roku życia - 89,00 zł / od 01.11.2016 - 95,00 zł m-cznie
- na dziecko od 5 do 18 roku życia - 118,00 zł / od 01.11.2016 – 124,00 zł m-cznie
- na dziecko powyżej 18 roku życia - 129,00 zł / od 01.11.2016 – 135,00 zł m-cznie

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych - 1 423 406,00 zł , w tym:

Dodatki do zasiłków rodzinnych	Liczba osób Średnio m-cznie	Kwota w zł
opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 400,00 zł miesięcznie	55	259 120
samotnego wychowywania dziecka 185,00 zł miesięcznie na 1 dziecko /od 01.11.2016 - 193,00 zł	91	210 843
wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej 90,00 zł miesięcznie/ od 01.11.2016 – 95,00 zł	307	334 085
- kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia 80,00 zł miesięcznie/ od 01.11.2016 – 90,00 zł	23	21 950
- kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia 100,00 zł miesięcznie/ od 01.11.2016 – 110,00 zł	141	171 550
rozpoczęcie roku szkolnego 100,00 zł jednorazowo	1568	156 800
dojazdy przez dziecko do szkoły ponadgimnazjalnej przez 10 m-cy - 63,00 zł miesięcznie/ od 01.11.2016 -69,00 zł	176	112 401
podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przez 10 m-cy - 105,00 zł miesięcznie/ od 01.11.2016 – 113,00 zł	3	2 657
urodzenie dziecka - 1.000,00 zł jednorazowo	154	154 000

3. Świadczenia opiekuńcze - 4 318 515,00 zł, w tym:

zasiłki pielęgnacyjne 153,00 zł miesięcznie	909	1 667 241
---	-----	-----------

świadczenie pielęgnacyjne 1300,00 zł miesięcznie	155	2 400 762
specjalny zasiłek opiekuńczy 520,00 zł miesięcznie	42	250 512

4. Składki na ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze - 642 882,00 zł

świadczenie pielęgnacyjne	138	589 092
specjalny zasiłek opiekuńczy	32	53 790

5. Zasiłek dla opiekuna – 263 590,00 zł, w tym:

zasiłek dla opiekuna 520,00 zł miesięcznie	35	215 319
składka społeczna	29	48 271

6. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – „becikowe” - 424 000,00 zł

1.000,00 zł jednorazowo	424	424 000
--------------------------------	-----	---------

7. Świadczenie rodzicielskie – 878 369,00 zł

1.000,00 zł miesięcznie	81	878 369
--------------------------------	----	---------

Od 1 stycznia 2016r. obowiązuje ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1217), która wprowadziła nowe świadczenie – świadczenie rodzicielskie. Kwotę 1.000 zł miesięcznie otrzymują rodziny, którym urodziło się dziecko, a nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego. Nowe świadczenie jest przyznawane niezależnie od dochodu rodziny i można je pobierać przez:

- 52 tygodnie (jeden rok) w przypadku urodzenia bądź przyjęcia na wychowanie jednego dziecka
- 65 tygodni w przypadku urodzenia dwojga dzieci
- 67 tygodni w przypadku urodzenia trojga dzieci
- 69 tygodni w przypadku urodzenia czworga dzieci
- 71 tygodni w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci

Ze świadczenia rodzicielskiego mogą skorzystać między innymi:

- studenci
- osoby bezrobotne (niezależnie czy są zarejestrowane w Urzędzie Pracy czy nie)
- osoby pracujące na umowach cywilno-prawnych

O przyznanie świadczenia mogą również ubiegać się osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą jeżeli nie będą pobierały zasiłku macierzyńskiego.

8. „Złotówka za złotówkę” - 74 696,00 zł

zasiłki rodzinne	55	46 260
dotatki do zasiłku rodzinnego	55	28 436

Od 1 stycznia 2016r. obowiązuje nowa zasada przyznawania świadczeń rodzinnych wprowadzona ustawą z dnia 15 maja 2015r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z dnia 17 lipca 2015r. poz. 995). Dzięki wprowadzeniu zasady "złotówka za złotówkę" zasiłki rodzinne nie są rodzinom odbierane tylko stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów. Rodziny, które do tej pory nie korzystały ze świadczeń rodzinnych z powodu przekroczenia kryterium dochodowego mają możliwość składania wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. Wysokość przyznanych im świadczeń zależy od tego o ile dochód rodziny przekracza kryterium dochodowe – im większe przekroczenie tym mniejsza kwota przyznanego zasiłku rodzinnego. W praktyce oznacza to, że łączna kwota zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługujących danej rodzinie jest obniżana o każde 1 zł wraz z przekroczeniem o 1 zł kryterium dochodowego dotyczącego łącznego dochodu netto wszystkich członków rodziny. Wypłata świadczeń zostaje wstrzymana w momencie, kiedy różnica wynosi mniej niż 20 zł.

Kwota odzyskanych w 2016r. świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych wyniosła:

za rok 2016 - 20 261,00 zł
za lata ubiegłe - 30 547,00 zł

tj. przypisanych do zwrotu decyzją administracyjną z powodu wystąpienia okoliczności powodujących ustanie prawa do tych świadczeń np. uzyskanie dochodu powodujące przekroczenie kryterium dochodowego, umieszczenie dziecka w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie, itp.

Kwota odzyskanych nienależnie pobranych specjalnych zasiłków opiekuńczych wyniosła:

za rok 2016 - 223,00 zł
za lata ubiegłe - 69,00 zł

Stan należności /kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych/ na koniec 2016r. wynosi **45 451 zł**

Kolejnym świadczeniem realizowanym przez Dział Świadczeń Rodzinnych jest **świadczenie z funduszu alimentacyjnego**. O ustalenie prawa do tego świadczenia mogą ubiegać się osoby, które mają zasądzone alimenty od rodzica jednak egzekucja tych alimentów przez komornika sądowego jest bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Okres świadczeniowy, na który ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego trwa od 1 października do 30 września roku następnego. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono w 2016 roku - 1 739 367,00 zł

Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego	209
Liczba dzieci w w/w. rodzinach/ pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego	271
Ilość wypłaconych świadczeń	3995

Kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła:
za rok 2016 - 0,00 zł
za lata ubiegłe - 711,00 zł

Stan należności do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego/ na koniec 2016r. wynosi 4 900 zł.

Realizując ustawę z dnia 7.09.2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Dział Świadczeń Rodzinnych podejmuje szereg działań wobec dłużników alimentacyjnych tj. osób zobowiązanych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko którym egzekucja okazała się bezskuteczna:
- przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbiera od niego oświadczenie majątkowe oraz informuje dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

- przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.

- w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, Dział Świadczeń Rodzinnych:

1) zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny; 2) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

- w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił: 1) złożenia oświadczenia majątkowego, 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych – organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

- jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika: składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. 2016, poz. 1137, z późn. zm.) oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

Celem tych wszystkich działań podejmowanych przez Dział Świadczeń Rodzinnych jest zwiększenie ściągłości świadczeń alimentacyjnych.

Liczba dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie w gminy Wyszaków - 223

Kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych w roku 2016 - **373 259 zł**
Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego do odzyskania – **12 302 723 zł**
(stan na 31.12.2016r.).

W przypadku dłużników alimentacyjnych zamieszkujących poza naszą gminą Dział Świadczeń Rodzinnych:

- po otrzymaniu wniosku wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
 - po przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
 - w przypadku umieszczenia osoby uprawnionej w pieczy zastępczej,
- występuje każdorazowo do gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkanie dłużnika alimentacyjnego z wnioskiem o podjęcie działań.

Liczba dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie innej gminy - 92

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w liczbach:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego - 101
- przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawartych w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym - 101
- zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy - 25
- poinformowanie PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego - 33
- złożenie do prokuratury wniosku o ściganie za uchylanie się od zobowiązań alimentacyjnych - 52
- skierowanie wniosku do Centralnej Ewidencji Kierowców - 52
- skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy - 14

Od dnia 1 kwietnia 2016r. przystąpiono do realizacji programu „Rodzina 500 +”. Przygotowania do programu Rodzina 500+ w Gminie Wyszaków rozpoczęto 16 lutego 2016r. kiedy to Burmistrz Wyszakowa powołał zespół do spraw realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci i zdecydował, że w gminie Wyszaków realizacją ustawy zajmować się będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszakowie.

Na czele zespołu stanęła Agnieszka Mróz, Dyrektor OPS, a w jego składzie znaleźli się pracownicy ośrodka, a także pracownicy urzędu miejskiego i innych jednostek organizacyjnych gminy Wyszaków. Zadania podzielone zostały na te związane z finansowaniem świadczenia i jego obsługi, logistyką i infrastrukturą, kadrami i obsługą merytoryczną, polityką informacyjną oraz obsługą informatyczną. Ze względu na niewystarczające do realizacji programu Rodzina 500+ warunki lokalowe w budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszakowie mieszczącego się przy ul. 3 Maja 16 Burmistrz Wyszakowa wyznaczył lokal w budynku WOSIR przy ul. Kościuszki 54, jako miejsce do realizacji świadczenia wychowawczego. Do tego lokalu przeniesiono cały Dział Świadczeń Rodzinnych, tak by wszystkie świadczenia mieszczące się w katalogu świadczeń rodzinnych można było zrealizować w jednym miejscu. W dniu 2 marca 2016r. rozpoczął się remont części pomieszczeń WOSIR-u, przeznaczonych dla programu „Rodzina 500+”.

Program był ogromnym wyzwaniem dla całej Gminy Wyszaków, nie tylko ze względu na konieczność dostosowania warunków lokalowych w tak krótkim czasie ale również ze względu na ogromne zainteresowanie mieszkańców gminy. Dlatego też uruchomiona została

w naszej gminie szeroka kampania informacyjna dotycząca świadczenia wychowawczego 500+.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 lutego 2016r. świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na dzieci do 18 lat:

- na drugie i kolejne dziecko – bez względu na dochód rodziny
- na pierwsze dziecko – jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 800,00 zł lub gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1200,00 zł

W gminie Wyszaków realizacja programu „Rodzina 500+” w okresie od kwietnia 2016r. do grudnia 2016r. przedstawia się następująco:

Poniesione z budżetu państwa wydatki na świadczenie wychowawcze	20 477 355 zł
Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego	3477
- w tym liczba złożonych wniosków w formie papierowej	2898
- w tym liczba złożonych wniosków drogą elektroniczną	579
- liczba decyzji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego	3369
- liczba decyzji odmawiających przyznania świadczenia wychowawczego ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego	79
-liczba wniosków przekazanych do MCPS celem wydania decyzji /członek rodziny zatrudniony zagranicą/	29
liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia na dzieci	3214
-w tym liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko w sytuacji gdy jest ono jedynym dzieckiem	605
liczba wszystkich dzieci, na które ustalono prawo do świadczenia wychowawczego	4846
miesięczna liczba świadczeń wychowawczych wypłacana w formie rzeczowej - talony do realizacji w sklepie	3

Liczba rodzin, które pobierały w 2016r. poszczególne rodzaje świadczeń pieniężnych przedstawia się następująco:

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin
Świadczenie wychowawcze 500+	3214
Zasiłek rodzinny z dodatkami	1667
Zasiłek pielęgnacyjny	964
Zasiłek dla opiekuna	37
Specjalny zasiłek opiekuńczy	57
Świadczenie rodzicielskie	136
Świadczenie pielęgnacyjne	168
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	219

Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych była już wielokrotnie nowelizowana. Zmiany, które weszły w życie od dnia 1 stycznia 2012r. zmieniły wiele przepisów ustawy, ale zasadniczo zmieniły sposób obliczania dochodu na osobę w rodzinie. W oparciu o wcześniejsze przepisy dochód na osobę w rodzinie, jako podstawowa przesłanka kwalifikująca do przyznania zasiłku rodzinnego, był obliczany poprzez podzielenie łącznego dochodu osiągniętego w danym roku przez wszystkich członków rodziny przez 12 miesięcy i przez liczbę członków rodziny. Od 1 stycznia 2012r. dochód każdego członka rodziny oblicza się oddzielnie, dzieląc osiągnięty w danym roku dochód przez tyle miesięcy przez ile był osiąganym (a nie przez 12 miesięcy). Tak obliczone miesięczne dochody wszystkich członków rodziny sumuje się i dzieli przez liczbę członków rodziny. Ten nowy sposób liczenia dochodu wymaga zgromadzenia większej niż do tej pory ilości dokumentów np. zaświadczenia przez ile miesięcy w roku dochód był uzyskiwany, zaświadczenia o dochodach utraconych w danym roku i miesięcznej wysokości utraconych dochodów, zaświadczenia o uzyskaniu dochodów i miesięcznej wysokości tych dochodów. Dodatkowo wśród wielu zmian wprowadzonych od 1 stycznia 2012r. wprowadzono także przepis określający, że każdy członek rodziny osiągający dochód składa zaświadczenie lub oświadczenie o wysokości składek zdrowotnych za dany rok (wcześniej wysokość tej składki była wykazywana w zaświadczeniu o dochodach wystawianym przez urząd skarbowy). Zaznaczyć należy, że wysokość tej składki jest inna niż ta wykazana w rocznym rozliczeniu PIT a jedyną instytucją, która ma wszelkie dane na temat składki zdrowotnej jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Nowy przepis spowodował, że zamiast oświadczenia większość osób składających wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego kieruje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych po zaświadczenie.

Nowe procedury obliczania dochodu na osobę w rodzinie i nowe wymogi dotyczące dokumentacji dołączanej do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych powodują, że sprawy o świadczenia rodzinne stają się coraz bardziej skomplikowane, wymagają ciągłego szkolenia pracowników w zakresie znajomości aktualnych przepisów oraz znacznie większej ilości czasu na skompletowanie dokumentacji, dokonanie prawidłowych wyliczeń i podjęcie prawidłowej decyzji.

Na każdą z w/w form świadczeń Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej wydaje decyzję administracyjną.

Ogółem w roku 2016 zostało wydanych **9 978** decyzji administracyjnych, w tym:

1. pomoc społeczna	-	2 995
w tym :		
decyzje odmowne	-	27
Wniesiono odwołania w ilości	-	8
• utrzymano w mocy	-	4
• przekazano do ponownego rozpatrzenia	-	4
2. dział świadczeń rodzinnych	-	6983
w tym:		
- w sprawach świadczeń rodzinnych	-	3084
w tym decyzje odmowne	-	94
- w sprawach funduszu alimentacyjnego	-	318
w tym decyzje odmowne	-	12
- w sprawach dłużników alimentacyjnych	-	74
- w sprawach świadczenia wychowawczego 500+	-	3507
w tym decyzje odmowne	-	79
Wniesiono odwołania w ilości	-	22
• utrzymano w mocy	-	10
• przekazano do ponownego rozpatrzenia	-	5
• uchylono i przyznano	-	3
• oczekiwało na rozpatrzenie	-	1
• stwierdzono uchybienie terminu do wniesienia odwołania	-	1
• rozpatrzono pozytywnie przez organ I instancji	-	2

PODSUMOWANIE

Przedstawione powyżej informacje obrazują jak wiele zadań oraz działań podejmuje i realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie.

Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej OPS zmniejszyła się o 72 rodziny i wynosi 917 rodzin (zwiększyła się natomiast liczba mieszkańców gminy o 156 osób). Wciąż dominującym problemem w rodzinach jest ubóstwo (591 osób), niepełnosprawność (427 osób), długotrwała choroba (404 osoby) oraz bezrobocie (278 osób). Spadek liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia ośrodka, świadczy o dobrze realizowanych zadaniach, ponieważ podstawowym celem pomocy społecznej jest usamodzielnienie osób i rodzin. Wpływ na tę sytuację miało również malejące bezrobocie oraz wdrożenie Programu „Rodzina 500+”. Nie oznacza to jednak, że zmniejszyła się ilość pracy i działań podejmowanych przez kadrę OPS. Charakter problemów z jakimi zwracają się do OPS mieszkańcy Wyszkowa jest nadal szeroki, bardzo złożony i trudny do rozwiązania. Procedura „Niebieskie Karty”, praca z rodziną zagrożoną odebraniem dziecka lub z taką, której dzieci przebywają w pieczy

zastępczej to duże wyzwanie dla służb społecznych, a przede wszystkim asystentów rodziny. Klienci oprócz pomocy finansowej potrzebują również przywrócenia lub wzmocnienia kompetencji społecznych oraz kompetencji niezbędnych na otwartym rynku pracy. Niestety osoby potrzebujące pomocy bardzo często nie zdają sobie z tego sprawy. Pomimo nadmiernej biurokracji, braku rozwiązań prawnych motywujących klientów do usamodzielnienia oraz nieprecyzyjnych zapisów ustawowych, to pracownicy OPS dokładają wszelkich starań, aby zminimalizować bariery, które towarzyszą klientom pomocy społecznej tj: brak świadomości o możliwości doksztalcenia się, niechęć do zmiany, brak motywacji, niskie poczucie własnej wartości itp.

Nadal wraz z nowymi zadaniami nie idą w parze wystarczające środki finansowe na ich zabezpieczenie, a do ich realizacji potrzebni są zarówno ludzie jak i odpowiednie warunki pracy. Należałoby unikać sytuacji, w których ze względu na braki kadrowe, finansowe i lokalowe koniecznym jest skupienie jedynie na działaniach interwencyjnych, pomijając działania profilaktyczne, które są kluczowe w dłuższej perspektywie funkcjonowania tych osób i prawidłowym pełnieniu ról społecznych.

W 2016 roku Ośrodek Pomocy Społecznej stanął przed nowym wyzwaniem - realizacją świadczenia wychowawczego. Pomimo krótkiego czasu na przygotowanie, zespół powołany do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, wywiązał się z obowiązków i realizacja świadczenia przebiegła bez zakłóceń. Mając na względzie dobro rodziny, a zwłaszcza dzieci, świadome społeczeństwo coraz częściej informuje służby społeczne o nieprawidłowym wykorzystywaniu świadczeń z pomocy społecznej. Na każdy taki sygnał pracownicy reagują i badają wnikliwie sytuację rodziny starając się zachować bezstronność i obiektywizm.

To co pozytywne w trudnej roli pomocy społecznej, to utrzymująca się bardzo dobra współpraca zarówno ze środowiskiem lokalnym jak również z organizacjami pozarządowymi i zewnętrznymi podmiotami publicznymi i niepublicznymi. Na każdy apel pracowników OPS mieszkańcy reagują szybko i konkretnie.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli OPS, w miarę posiadanych możliwości prawidłowo realizował zadania w zakresie zapewnienia dostępności i adekwatności opieki w formie placówek wsparcia dziennego oraz monitoringu sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych (wystąpienie pokontrolne NIK).

Kadra Ośrodka składa się z osób bardzo zaangażowanych w wykonywanie obowiązków służbowych. Są to osoby kreatywne, przedsiębiorcze i otwarte na coraz to nowe zadania nakładane do realizacji. Pracownicy dbają o stałe poszerzanie wiedzy, rozwój własnych merytorycznych kompetencji oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach, kursach i studiach podyplomowych. Wykonują działania tak, aby były transparentne, stanowiły wzór odpowiedzialności i bezstronności oraz prowadziły do wzmocnienia świadomości prawnej klientów i pogłębiały zaufanie do służb publicznych. Osoby zajmujące się niesieniem pomocy drugiemu człowiekowi narażone są na ciągły stres emocjonalny i zawodowy, który w dłuższej perspektywie prowadzić może do wypalenia zawodowego. W związku z powyższym należy podjąć działania aby zapobiegać temu szkodliwemu zjawisku m.in. poprzez superwizję pracy socjalnej.

Ośrodek nadal nie spełnia warunku wynikającego z ustawy o pomocy społecznej tj. zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców lub 1 pracownika obejmującego pracą socjalną nie więcej niż 50 rodzin lub osób samotnie gospodarujących (na jednego pracownika przypada 2 066 osób i 61 środowisk). W opinii NIK utrzymanie takiej sytuacji może mieć negatywny wpływ na jakość prowadzonej pracy socjalnej, wynikającej z przeciążenia pracowników (wystąpienie pokontrolne NIK). Pomimo tych trudnych uwarunkowań kadra Ośrodka podejmuje wszelkie działania, by zagwarantować wysoki standard oferowanych usług na rzecz mieszkańców Wyszkowa i zapewnić zadowolenie klientów.

Jak co roku, zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek przygotował **Ocenę zasobów pomocy społecznej** w Gminie Wyszków w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Ocena obejmowała osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. W dniu 12.05.2016r. jako dokument została przedstawiona Radnym podczas posiedzenia XXI zwyczajnej sesji Rady Miejskiej w Wyszkanie.

Dokument został opracowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie.

Agnieszka Mróz
Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wyszkanie